

A woman with blonde hair and a red headband stands in a forest, holding a small green and yellow parrot. She is wearing a floral dress with a large, ruffled, multi-colored skirt (yellow, pink, purple) and bright pink socks with yellow shoes. The background is a dense forest with tall trees and sunlight filtering through the leaves.

SYREN HAWAII UNDULAT

KOLDING
EGNSTEATER

SYREN HAWAII UNDULAT

Kære publikum.

Denne programtekst er dedikeret til Per og Edith, som var mine svigerforældre og til de omkring 87.000 andre, der lever med en demens sygdom i Danmark. Antallet forventes at stige i takt med, at vi bliver ældre og ældre. Vi kender alle sammen nogen.

Det tog 14 år, så havde jeg mistet begge mine svigerforældre. Min mand sine forældre, først sin far og siden sin mor. Mine børn deres bedsteforældre. Per fra Esbjerg og Edith fra Frederiksberg var begge højt begavede, hun skolelærer og han jurist. De mødte hinanden på 4. Maj kollegiet på Frederiksberg. De var gift i over 50 år. De fik 4 børn og 6 børnebørn.

Som Judy siger i forestillingen SYREN HAWAII UNDULAT: »Jeg ved døden må være svær. Det er jo ikke noget vi taler om. Det er typisk mennesker, det eneste vi ved, vi alle kommer til at opleve, det taler vi ikke om«

Vi kommer allesammen til at være nogens pårørende nøjagtig som Judy. Hvordan forholder man sig til at man skal miste? Hvad med følelserne? Vreden, ensomheden, sorgen, lettelsen og alle de andre følelser der følger med, når man er pårørende til et menneske med alvorlig sygdom.

Teater bidrager til at gøre verden rigere på muligheder. Når vi mødes foran kunsten, søger vi det fremmede og ukendte i os selv og hinanden. Teater kan – når det er bedst – tvinge mennesket til at rumme, forstå og acceptere ting i livet, som er svære at forholde sig til; måske ligefrem ubærlige.

Tag med på en rejse i tid, når tid er det eneste vi har og ikke har.

Med venlig hilsen og på glædeligt gensyn i kulturlivet

Sophie Lauring, Direktør Kolding Egnsteater

**KOLDING
EGNSTEATER**

SYREN HAWAII UNDULAT

SYREN HAWAII UNDULAT
VARIGHED: CA. 90 MIN.

EGENPRODUKTION AF:
KOLDING EGNSTEATER

Info.

MEDVIRKENDE:
KIMMIE LIV SENNOVA

**IDÉ, KONCEPT, PRODUCENT OG
TEKSTINSTRUKTØR:** SOPHIE VILLSEN
MANUSKRIFT: LIN MELKANE
INSTRUKTØR: KRISTOFFER L. A. PEDERSEN

**KOLDING
EGNSTEATER**

SYREN HAWAII UNDULAT

Tak fordi I møder os i mørket.

Tak fordi I støtter kulturen.

Tak fordi I har lyst til at blive underholdt i halvanden times tid.

Tak fordi I har mod på at lade jer forføre, reflektere, mærke og forhåbentlig tale sammen efter.

Da vi for ca. 1 år siden fik lov at lave denne forestilling, var og er det et projekt vi selv har store aktier i. For det første fordi vi begge er pårørende på hver vores måde, men for det andet fordi vi udfordrer os selv og vores kunstneriske virke ved at blande genrer, arbejde med nye områder og føre dette helt til dørs.

»The theatre was created to tell people the truth about life and the social situation.« – Stella Adler

Vi tror på at scenekunst kan formidle svære og relevante emner på en helt særlig måde.

Scenekunst kan åbne hjerter og hjerner for nogle af de ting, der kan være svære at tale om i hverdagen. Gennem scenerummets magi kan vi skabe rum for samtale og refleksion. Mudanalog kalder vi det I i dag skal se – en forestilling som sammensættes af Musik, DAns og kvindemoNOLOG. Eller på en eller anden måde få det stillet op i forlængelse af hinanden.

Genrer mixet sammen for at ramme os på hele følelsesaspektet, for at give os et så fuldkomment billede af et menneske i en situation som mange

af os nok desværre kommer til at opleve på et tidspunkt – det at blive pårørende, det at miste en man står nær.

Med stor kærlighed har hele holdet for og bag scenen arbejdet for at skabe en kærlighedserklæring til livet og finde det smukke i afskeden på trods af sorgen. Det er med den største respekt, ærefrygt og humor at vi sammen behandler så svært og følsomt et emne som berører så mange.

Tak til hele holdet, Kolding Egnsteater, prøvepublikum, vores familier og venner for at give os plads til at udleve denne lille drøm, plads til at dykke ned i så følsomt et emne, plads til at udvikle os, plads til at leve, lege og lære.

Vi håber I får en fantasifuld, humoristisk og rørende oplevelse I kan spejle jer selv og/eller jeres nære i.

»Sorg er prisen vi betaler for kærlighed«

– Queen Elisabeth II

Rigtig god fornøjelse

– Kristoffer og Sophie

**KOLDING
EGNSTEATER**

SYREN HAWAII UNDULAT

KRISTOFFER L. A. PEDERSEN

SOPHIE VILLEN

PÅRØRENDES UDFORDRING I LIVET MED DEMENS

I Danmark er det estimeret at 87.000 mennesker lider af en demenssygdom. Demens er en betegnelse for omkring 200 sygdomme, som gradvist nedbryder hjernen og dens funktioner. Dette sætter godt 400.000 nærmeste pårørende til en demensberørt i en meget svær situation og under et enormt pres.

Demens kan have stor betydning for relationer mennesker imellem og for støtte og hjælp i hverdagen. Demens kan påvirke hukommelse, intellektuelle funktioner og følelser. Sygdommen er fremadskridende og den demensramte kan få tiltagende svært ved at klare sig i hverdagen. Det kan ske ved svigtende evne til at orientere sig, sprogproblemer, sværere ved at forstå sammenhænge, indsigt i egen situation og personligheden kan ændres. Nogle personer med begyndende demens vil selv være opmærksom på forandringerne og måske forsøge at dække over det. Ofte vil familie og venner observere ændringer ved den pågældendes adfærd.

Som pårørende til en person med demens vil man løbende opleve, at der sker store forandringer med den demens ramte. Senere i forløbet kan der komme ændringer i den demens ramtes adfærd i form af fx vredesudbrud, hallucinationer eller vrangforestillinger.

De fleste pårørende vil før eller siden opleve reaktioner på dette i form af fx angst, vrede, sorg, skyld eller måske dårlig samvittighed. Man bør derfor indstille sig på, at man før eller siden vil få behov for hjælp og støtte. Sygdommen/diagnose har stor betydning for relationer mennesker imellem, for de enkeltes livsomstændigheder samt deres oplevelse af rolle og identitetsændringer.

Tanken om at skulle flytte i plejebolig vil for mange være forbundet med frygt og usikkerhed. For en ægtefælle eller anden nær slægtning kan erkendelsen af ikke længere at være i stand til at hjælpe en dement ramt i hjemmet være forbundet med sorg og skyldfølelse. Det er derfor vigtigt at man, allerede mens den demens ramte fortsat har handleevnen i behold, får drøftet spørgsmål om fuldmagt, fremtidsfuldmagt eller egentlige værgemål.

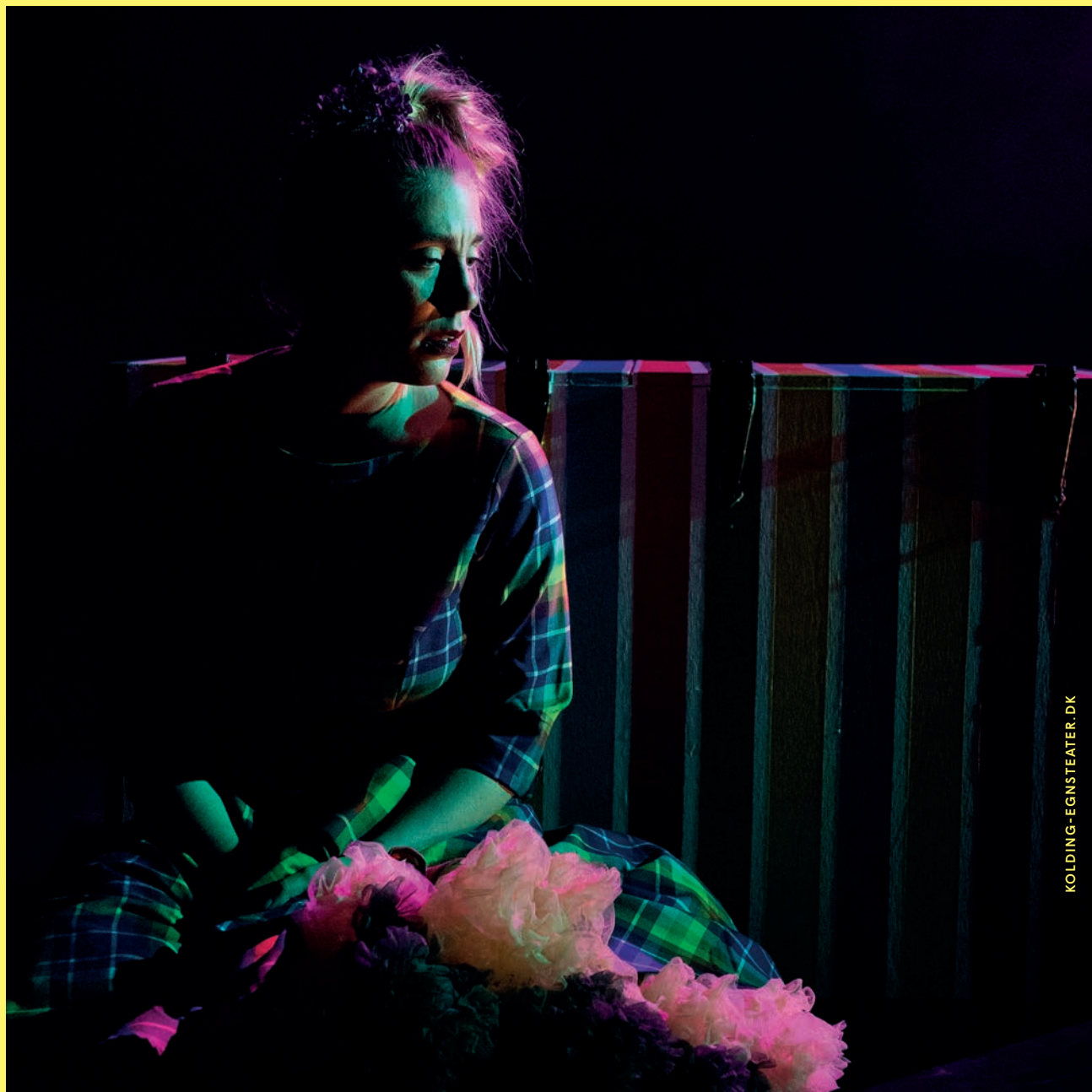
Der er ikke tvivl om at ny hverdag for pårørende til demensramte er en stor belastning, og det er svært at se ens nære forsvinde og ændre personlighed. Det er dog utrolig vigtigt for den pårørende fortsat at holde fast i sit eget liv trods de ofte store udfordringer, der er forbundet med at være pårørende til en demens ramt.

Af Lene Wermuth - Neurolog, overlæge, lektor
Hukommelsesklinikken, neurologisk afd. Slagelse.

**KOLDING
EGNSTEATER**

SYREN HAWAII UNDULAT

**KOLDING
EGNSTEATER**

SYREN HAWAII UNDULAT

Skrevet af Bandet AZADEH til Kolding Egnsteaters
forestilling Syren Hawaii Undulat

SANG

Getting up my mind controlling
Every breath
Leaving clues
For me unknowing
Every step
I forgot my needs I'm shaking
Every part
Of me is in the making

I try to keep my head up high
Whenever I am needed
Controlling every move I make
I can't help you I know that I'm
Letting you down

I can smell the lilac blossom
Memories made
Feel ashamed to turn my
Back on
Memories shaped
Will you take me with you
Down the
Memory lane
I will not

Take it from me I don't want it
This is the reason
I want to run away

I never asked to be wanted
Asked what I need
Willingly giving in

I try to keep my head up high
Whenever I am needed
Controlling every move I make
I can't help you I know that I'm
Letting you down

**KOLDING
EGNSTEATER**

SYREN HAWAII UNDULAT

— FAKTA

DEMENS

I Danmark er der 1.155.991 personer over 65 år. Der er blevet registreret 37.575 demente, men der estimeres at være 87.108 personer, der lider af demens. Blandt personer over 65 år er der 8000 nye tilfælde af demens om året. Det vil sige 22 tilfælde om dagen. I 2015 var der mere end 10 millioner europæere med demens. På verdensplan var tallet knap 47 millioner. Antallet forventes at vokse til 75 millioner i 2030. Stigningen skyldes, at risikoen for at få demens stiger jo ældre man er, og da vi bliver ældre bliver flere mennesker demente.

Demens er hyppigere blandt kvinder end blandt mænd, hvilket til dels skyldes at kvinder gennemsnitligt bliver ældre. Der findes ca. 3000 tilfælde med demens, der har ramt personer under 65 år, her er der flere mænd end kvinder. Der findes op imod 200 forskellige sygdomme der kan ledsages af demens og/eller kognitive forstyrrelser. Alzheimers sygdom er langt den hyppigste, men mange andre hjerne-sygdomme kan være årsag til demens. Det her er de mest hyppige: Alzheimers, Vaskulær demens, Mixed demens, Lewy body demens, Frontotemporal demens og Parkinson med demens. Når diagnosen er stillet dør man ca. 5-8 år efter. Alle demenstilstande er dødelige. Demens er den fjerde hyppigste dødsårsag i Danmark.

Kilde: <https://videnscenterfordemens.dk/da/tal-og-statistik>

**KOLDING
EGNSTEATER**

SYREN HAWAII UNDULAT

KREDITERING

Egenproduktion af Kolding Egnsteater

Idé, koncept, producent & tekstinstruktør: Sophie Villsen

Manuskript: Lin Melkane

Instruktør: Kristoffer L. A. Pedersen

Dramaturg: Mette Kruse

Medvirkende: Kimmie Liv Sennova

Dukkemager: Malene Redder Ruby

Bygger: Folke's Garage

Lysdesigner: Morten Dorvin

Lyddesign: Bandet AZADEH

Fotograf: Emilia Therese

Pressefotograf: Lars Horn

Afvikler: Morten Dorvin

Produktionsleder: Anders Storm

Teknisk elev: Frederik Hansen

Kommunikation, PR & Marketing: Signe Højlund Koch

Grafisk design: Karin Helvig – red-zone.dk

Administration: Susanne Bennetsen, Helle Buch Jensen

Event og bar: Helene Autzen, Andreas Riis

Souschef: Sophie Villsen

Teaterdirektør: Sophie Lauring

Tryk: From Grafisk

TAK TIL:

Ecooking.dk, Lene Wermuth, Jesper Buhl.

Stylistuniverset, Per-Bjørn Grove, Kim Malmose,

Johnny Jørgensen, Statens Kunsthåndværk,

Kolding Kommune og alle de som har givet

sparring, råd og kontakter – ingen nævnt,

ingen glemt.

KOLDING
EGNSTEATER

**Kolding
Kommune**
en del af regionens vinder

Sammen designer vi livet

**Statens
Kunstfond**